

Wetenschappelijke mededeelingen werden gedaan door:

den Heer H. J. Kok Ankersmit, die ter tafel bracht:

A. Een collectie planten van Brilon en omstreken, bestaande uit: *Ranunculus lanuginosus L.*, *Actaea spicata L.*, *Aconitum Lycoctonum L.*, *Helianthemum vulgare Gaertn.*, *Silene nutans L.*, *Stellaria nemorum L.*, *Stellaria uliginosa Murr. (?)*, *Geranium palustre L.*, *Genista tinctoria L.*, *Genista germanica L.*, *Trifolium montanum L.*, *Anthyllis Vulneraria L.*, *Astragalus glycyphyllos L.*, *Sanicula europaea L.*, *Pastinaca opaca Bernh.*, *Lonicera Xylosteum L.*, *Galium sylvaticum L.*, *Centaurea montana L.*, *Campanula persicifolia L.*, *Digitalis purpurea L.*, *Veronica officinalis L.* met donkerblauwe bloemen, *Melampyrum sylvaticum L.*, *Daphne Meze-*

reum *L.*, *Thesium pratense Ehrh.*, *Mercurialis perennis L.*, *Gymnadenia conopsea R. Br.*, *Neottia Nidus avis Rich.*, *Carex virens Lmck.?* var. *C.* = *Carex Paeraei F. Schultz*, *Carex sylvatica Huds.*, *Koeleria glauca D. C.*, *Melica uniflora Rtz.*, *Botrychium Lunaria Sm.* en *Cystopteris fragilis Bernh.*

B. Planten van het terrein van Dijk naast Marocco te Apeldoorn: * *Ranunculus arvensis L.*, * *Delphinium Consolida L.*, *Glaucium corniculatum Curt.*, * *Sisymbrium Sophia L.*, * *Erysimum repandum L.*, * *Farsetia incana R. Br.*, *Lepidium campestre L.*, *Trifolium hybridum L.*, * *Lathyrus Nissolia L.*, * *Bupleurum rotundifolium L.*, * *Scandix Pecten Veneris L.*, *Erigeron linifolium Willd.*, *Echinosperrum Lapula L.*, *Anagallis coerulea Schreb.*, *Alopecurus agrestis L.* en *Avena caryophyllea Wigg.*

C. Planten van Apeldoorn en elders: * *Xanthorrhiza apiifolia l'Her.* Apeldoorn, * *Ranunculus auricomus L.* Apeldoorn, *Myosurus minimus L.* Harderwijk, *Brassica armoracioides Czerniaen*, Apeldoorn, *Lepidium Virginicum L.* Apeldoorn, *Viola stagnina Kit.* Empesche veld, *Polygala vulgaris L.* var. *variegata*, Voorthuizen, *Silene dichotoma Ehrh.* twee vormen van Deventer en Apeldoorn, met breedvoerige opmerkingen, *Genista tinctoria L.* Brummen, *Lathyrus sylvestris L.* Berg en Dal, *Arachis hypogaea L.* (cult.) Marocco, *Rubus saxatilis L.* onvruchtbare stengels van 5 Meter lengte, * *Potentilla verna L.* Apeldoorn, * *Montia lamprosperma Chamisso*, Apeldoorn, *Silaus pratensis Bess.* Marocco, *Selinum Carvifolia L.* Berg en Dal, *Cirsium anglicum L.* Loenen (Veluwe) waaronder exx. met afwijkend involucrum, *Carduus Acanthoides L.* Deventer, *Scor-*

zonera hispanica L. in verschillende vormen, Hoenderlo, *Pyrola rotundifolia* L. Diepenveen, *Myosotis caespitosa* Schltz. var. *gigantea*, exx. van meer dan 1 Meter lengte, Apeldoorn, *Gratiola officinalis* L. Diepenveen, *Veronica praecox* All. Deventer, niet aangevoerd, maar op gewoon bouwland, *Betonica officinalis* L. Berg en Dal, *Scutellaria minor* L. Diepenveen, *Myrica cerifera* L. Empesche veld, takjes met midden-zomerbladeren, takjes met mannelijke en takjes met vrouwelijke inflorescenties, beide laatsten ook van Warken, *Listera ovata* R. Br. Warken, *Convallaria multiflora* L. Loenersche hooilanden, *Cladium Mariscus* R. Br. Empesche veld, *Poa sudetica* Haenck. Diepenveen, *Bromus asper* Murr. var. *ramosus* Huds. (*Bromus serotinus* Beneken), Enghuizen.

NB. De sub B en C met * gemerkte, zijn nieuw voor de Flora van Apeldoorn.

De Heer W. W. Schipper bracht ter tafel een paar monstrositeiten. Ten eerste een vergroening van *Leontodon autumnalis* L., waarbij echter een vermeerdering van bracteeën, iets wat gewoonlijk met dit verschijnsel gepaard gaat, niet waargenomen werd. Ten tweede een exemplaar van *Apera Spica venti* P. B. eveneens bij Winschoten door hem gevonden. Bij deze plant zijn een groot aantal leden in de hoofdas der pluim onontwikkeld gebleven, zoodat op één plaats een groot aantal zijassen ontspringen.

Beide exemplaren werden aan het Stamherbarium afgestaan, evenals *Campanula latifolia* L. gevonden in het wandelbosch bij Winschoten en *Salix pentandra* L. van de oevers der Mussel-Aa bij Onstwedde.

Ook schonk hij aan het Herbarium de volgende Rubi, in Westerwolde en bij Winschoten verzameld: *Rubus roseus* W. et N., *R. villicaulis* Koehl., *R. plicatus* W. et N., *R. suberectus* Anders., *R. foliosus* W.

et N., R. Sprengelii Weih., en R. vestitus W. et N. Verder stelde hij voor de aanwezige leden ter beschikking eenige exemplaren van *Potamogeton rufescens Schrad.*, uit de Buiten-Aa, waarin deze plant dicht bij Vlachtwedde veelvuldig groeit.

Van essen bij hetzelfde dorp waren ook afkomstig de exemplaren van *Lilium croceum L.* Hoewel deze plant aldaar nog op een vijftal essen voorkomt, wordt ze er toch minder, omdat men ook daar de roggebouw met dien van aardappels gaat afwisselen. Bij het rooien der aardappels worden de bollen, die men in handen krijgt verwijderd. Bij de bewoners van Vlachtwedde heerscht de meening dat deze lelies afkomstig zijn van een oud kasteel, dat bij het dorp zou gestaan hebben en waarvan grond bij de slooping over de essen heen gebracht zou zijn.

Ook vertoonde hij eenige exemplaren van *Carex extensa Good.* door hem op 't eiland Rottum gevonden, de eenige groeiplaats met zekerheid in ons land bekend. Zij groeit aldaar vlak voor de eenige woning op de buitenweide, tusschen gras, hoofdzakelijk aan de kanten van lage, ietwat natte plekken. Zij treedt meestal met vrij veel exemplaren bijéén op en bijna steeds vergezeld van *Carex distans L.* Spreker wees er verder op, welk groot verschil in uiterlijk de onderscheiden exemplaren vertoonden. Sommige kleine exemplaren gelijken in habitus bijzonder veel op *C. flava L.* en schijnen op het eerste gezicht alleen door de opgerolde bladen van de laatste te verschillen. De aartjes zitten dan evenals bij *C. flava* alle dicht op elkaar. Andere hooger uitgroeide planten, doen sterk aan *C. distans* denken; vooral is dit het geval, als het onderste, vrouwelijke, aartje van *C. extensa* zeer ver van de andere verwijderd zit. Op de binnenweide, die alleen bij groote uitzondering, in tegenstelling met de buitenweide, door het zeewater bespoeld wordt, komt *C. extensa* niet voor, ook daar niet, alwaar *C. distans* welig tiert.

Ten slotte werd nog medegedeeld, dat het eenige plekje op Rottum, alwaar spreker *Linaria vulgaris* Mill. vroeger vond, thans door de zee is weggenomen, zoodat als vrij zeker mag aangenomen worden, dat nu ook deze plant van het eiland verdwenen is. (Zie: Ned. Kruidk. Archief. 3^e Ser. 1^e deel, bl. 213 en 359.)

Door den Heer L. Rieter werden de volgende Carex-soorten uit den omtrek van Venlo aan de leden vertoond: *Carex paludosa* Good., algemeen langs slooten, *C. paniculata* L., op enkele vochtige plaatsen, *C. Pseudocyperus* L., algemeen langs slooten, *C. stricta* Good. en *C. acuta* L., langs slooten in het Bulteveen, *C. vesicaria* L., *C. flava* L. en *C. panicea* L., op veengrond in het Bulteveen, *C. elongata* L., op moerassige plaatsen in het Bulteveen, *C. vulgaris* Fr., in vochtige weilanden, *C. arenaria* L., op zandgrond bij Genooi, *C. muricata* L., langs een veldweg en *C. remota* L., langs de oevers der grachten van het kasteel „van Erp” te Baarlo.

Bij den Ondersten Molen te Venlo werden door hem nog gevonden en ter tafel gebracht: *Plantago arenaria* W. K., *Centaurea diffusa* Lam., *Centaurea Jacea* L. var. *decipiens* Thuill., in groote hoeveelheid, en eene *Asperifoliacea Nonnea pulla* (L.) D. C. (?) slechts één exemplaar.

De heer H. Heukels deelde mede (en bevestigde zijne mededeelingen door de toezending der gedroogde planten), dat hij in Juli 1895 bij een eendenkooi in de duinen bij Sandpoort vond *Verbascum phoeniceum* L., dat hij in Juni 1897 van den Heer F. Knake te Steenderen een ex. derzelfde plant ontving, gevonden op een zandig, met dennetjes beplant heuveltje, de Galgenbult, bij Hoogkeppel, dat hij in Juni 1899 een ex. al weder van dezelfde plant zag, gevonden door den Heer v. d. Werf te Amsterdam op braakland bij Bussum,

dat in een kuil tusschen Dieren en Laag-Soeren door de Heeren P. v. d. Burg te Laag-Soeren en A. v. d. Briel te Amsterdam in Juli 1899 eenige ex. werden gevonden van *Digitalis lutea* L. welke van de daarvan in verschillende botanische werken gegeven beschrijving afweken, door dat de bloemkroon en bloemstelen klierachtig behaard waren. Ook was de plant slechts 32 c.M. hoog,

dat hij in Aug. 1895 voor het eerst op Vlieland vond *Vaccinium macrocarpon* Ait. bij de eendenkooi op dat eiland en verder ook in de nabijheid van het Posthuis (volgens nadere berichten breidt zich de plant op dit eiland al meer en meer uit) en dat hij van den Heer L. de Bruyn te den Helder ook dezelfde plant op 1 Aug. 1899 ontving, gevonden in vrij talrijke ex. tusschen heide in de duinen bij den Helder,

dat de Heer P. v. d. Burg te Laag-Soeren *Selinum Carvifolia* L. vond bij Berg en Dal (bij Nijmegen) op Nederlandsch grondgebied op een voor deze plant natuurlijke standplaats (de andere bekende vindplaatsen in ons land wijzen op verspreiding door de rivieren),

dat de Heer de Vries Jr. en hij in 1898 op de Empe-sche en Tondensche heide tusschen Voorst en Eerbeek verscheiden ex. van *Myrica cerifera* L. vonden, waarvan een ex. is overgebracht in den Hortus te Amsterdam en dat bij een bezoek dit jaar aan ditzelfde terrein gebracht, bleek, dat er een zeer groot aantal ex. dezer plant voorkomt, een bewijs dat reeds langen tijd deze plant daar aanwezig is,

dat de Heer F. D. J. Risch te Rotterdam in Juli 1899 in een moestuin te Katendrecht *Althaea hirsuta* L. heeft aangetroffen,

dat de Heer C. A. H. Tammian te Noordwijkerhout op 16 Juli 1899 *Lathyrus Aphaca* L. aldaar heeft gevonden,

dat de Heer P. v. d. Burg te Laag-Soeren *Lycopodium Selago* L. in een laagte achter den Mont-Blanc aldaar heeft gevonden,

dat de Heer J. B. Bernum te Denekamp reeds in 1898 en ook in dit jaar *Rudbeckia hirta* L. aldaar op een paar plaatsen aantrof,

dat de Heer F. ten Hoopen te Hengelo (O) op 6 Juni 1899 een drietal ex. aldaar vond van *Neottia nidus avis* L.,

en dat *Anagallis tenella* L. bij Laag-Soeren op een paar plaatsen zeer algemeen door hem is gevonden.

De Heer J. W. C. Goethart demonstreerde een door den Heer D. Lako bij Diepenveen verzameld exemplaar van *Carex fulva* Hoppe (*Carex flava* L. $\times$ *C. Hornschuchiana* Hoppe). Hij merkte op dat *Carex* hybriden te onzent slechts uiterst zeldzaam waren waargenomen en daar niet aangenomen mocht worden dat ons vaderland in dit opzicht bij het buitenland zou achterstaan, wekte hij de leden op hunne aandacht hieraan te schenken.

Voorts liet hij zien: *Spiranthes aestivalis* Rich., *Drosera longifolia* Hayne en *Carum verticillatum* Koch., door hem om Weerd verzameld. Wat de eerst genoemde plant betrof kon hij vaststellen dat zij niet beperkt was tot de indertijd door den Heer Dr. van der Sande Lacoste ontdekte groeiplaats. Eindelijk deelde hij exemplaren mede van *Goodyera repens* R. Br., welke zeldzame indigene in een zeer groot aantal exemplaren waren ingezonden door den Heer Dr. L. H. Siertsema, van de groeiplaats bij Havelte, die hij het vorig jaar ontdekte.

De door Mej. A. Ogterop ingezonden en ter tafel gebrachte planten, waren de volgende: *Vicia angustifolia* Roth. flor. alb., Veersche weg bij Middelburg, *Glyceria maritima* M. et K. en *Glyceria distans* Wahlb. Oude Veersche weg bij Middelburg, *Trifolium resupinatum* L. en *Alopecurus utriculatus* Pers. terrein der Meelfabriek te Middelburg, *Lobularia maritima* Desv.

(*Alyssum maritimum* Lam.) Domburgsche duinen, 1 ex., en
Poa sudetica Haenck., Domburgsche manteling.

De verschillende sprekers stonden het door hen ter tafel
 gebrachte materiaal aan het Herbarium der Vereeniging af.

Wegens het vergevorderde uur werd besloten de Vergade-
 ring te verdagen en deze door den Voorzitter gesloten.

Op Zaterdag den 26 Augustus werd de Vergadering des
 namiddags te half vier ure weder voortgezet. Aanwezig waren
 dezelfde leden, behalve de Heer Heukels die reeds ver-
 trokken was.

Na behandeling van eenige huishoudelijke zaken, werden
 door den Voorzitter ter sprake gebracht de bezwaren door
 den Heer J. Kinker te Amsterdam ingebracht tegen de
 door wijlen Prof. W. F. R. Suringar in de Remkumsche
 diatomeeënaarde gevonden soorten. (Zie: Ned. Kruidk. Archief
 3^e Serie, 1^e deel, bl. 389.)

Genoemde Heer vond veel minder soorten dan Prof. Surin-
 gar en daaronder nog ettelijke door laatstgenoemden niet
 gevonden; hij meende daaruit de gevolgtrekking te moeten
 maken, dat Prof. Suringar weinig beteekenende variëteiten
 als soorten had te boek gesteld.

De Voorzitter deed voorlezing van een gedeelte der te dezer
 zake tusschen de Heeren K. Bisschop van Tuinen en
 Th. Abeleven gevoerde briefwisseling, die de conscien-
 tieuse en van overdreven soortenmakerij zoo afkeerige werk-
 wijze van den overledene in herinnering bracht en er op
 wees hoe gemakkelijk in een zoo uitgebreid gebied van diato-
 meeënaarde als het Renkumsche is, monsters van verschil-
 lende plaatsen een afwijkende samenstelling kunnen hebben.

Ten slotte drukte hij den wensch uit beide lijsten in het
 Kruidkundig Archief te publiceeren, waarmede de aanwezigen
 zich ingenomen betoonden. (Zie: Bijlage tot deze vergadering.)

Niets meer aan de orde zijnde werd de Vergadering door den Voorzitter gesloten.

Gedurende de beide volgende dagen werden excursies ondernomen in de onmiddellijke omgeving van Ter-Apel en in de richting van Vlachtwedde.

De waarn. Secretaris,

J. W. C H R. G O E T H A R T.